

AUDIOCAFÉ – REFLEXE

Audio. Spolehnout se jenom na svůj sluch a představivost. Nikdy předtím mě poslech čistě zvukových nahrávek, pořadů nebo podcastů vlastně vůbec nebavil. Vždy jsem upřednostňovala, když jsem ke zvuku měla také obraz. Přišlo mi, že je to asi snazší, že nemusím tak zaměstnávat mozek, abych si při čistém audio poslechu dotvářela ještě svůj vlastní vizuální vjem. Ale předmět audiocafé, na který jsem od kamarádů dostala už tolikrát kladnou recenzi, a který jsem si po třech letech konečně zapsala, se pro mě stal v mnoha ohledech přelomový.

Když jsem přišla na první poslech do místnosti plné lidí a dozvěděla se, že nahrávka má skoro hodinu, upřímně jsem se zděsila. Neuměla jsem si představit, jak budu hodinu nehybně sedět a „jenom“ poslouchat. V tu chvíli to pro mě představovalo něco strašně nudného. Navíc jsem si připadala jako amatér mezi odborníky. Myslela jsem si, že ostatní se audiu určitě odborně věnují a budou poslouchat úplně jinak než já. Říkala jsem si, že určitě nepochopím, v čem je nahrávka dobrá nebo špatná, že neznám tvorbu audio dokumentů. Všechny obavy se trochu ztenčily, když se řeklo téma letošního audiocafé – překonávání hranic. V tu chvíli jsem si pomyslela, aha, tak já tady asi přece jenom budu správně. Mám pocit, že překonávání vlastních hranic je každodenní výzva, boj, který musí svádět každý z nás. Mám šanci poslechnout si, jaké hranice musí překonávat ostatní, a přitom to sdílet v intimním prostoru s několika spolužáky a naprosto jedinečnou niternou cestou – poslechem. Ještě než se nahrávka vůbec spustila, začalo mi to při mých vnitřních myšlenkových pochodech dávat smysl a cítila jsem se, že do místnosti patřím a jsem tam, kde mám být. Pro tento večer budu překonávat vlastní hranici – poslechnu si nejdlejší audio nahrávku v životě.

Nikdy dřív mě nenapadlo, jak bohatý zvuk je. Často jsem se během poslechů až vnitřně styděla, jaké předsudky jsem vůči audiu měla. Najednou jsem v tom spatřovala obrovské umění, jak lze vyjádřit opravdu všechno jen pomocí zvuků, ruchů, slova. A jakou to dává zároveň svobodu. Svobodu na vlastní příběh, na vytvoření si obrazu hlavního hrdiny.

Nevěřila jsem, jak hluboko se dokáže jen „pouhý“ zvuk dostat do našeho vnímání, jaké dokáže probudit emoce. Stalo se mi to u tří dokumentů, kdy mi po těle naběhla husí kůže, kdy jsem najednou cítila úzkostlivý stav nebo strach, kdy jsem se vcítila do hlavního hrdiny nebo hrdinky a plně se napojila na jejich hlas a prožitky. Poprvé se do mě zvuk zaryl velmi hluboko při poslechu *Berka se rozhodl zemřít*. Nebylo příjemné poslouchat člověka, který se sám rozhodl skoncovat se životem. Zvuky umírajícího prasete se zabodly hluboko do mých uší a člověk se v té chvíli neubrání vlastním představám. Viděla trpící zvíře, a stejně tak jsem si představovala, že další, kdo takovým způsobem ukončí svůj život bude právě Berka. Říkala jsem si, jak je to možné, že mě z holého poslechu mrazí mnohem víc, než když vidím násilnou nebo smutnou scénu ve filmu. Byly to právě moje dotvářející kulisy v hlavě, ze kterých mě mrazilo. Zvuk se dostal mnohem hlouběji než pouhé zrakové smysly při sledování televize.

U dokumentu *Spíš nespíš* jsem zažívala zase jiné stavy. Byla to úzkost. Celá nahrávka byla protkaná tolika různými zvuky, které dokázaly přesně vystihnout vnitřní hlasy, které má občas každý z nás. Nikdy předtím jsem si neuvědomovala, jak vzácný je spánek. Při poslechu jsem si ale uvědomila okamžiky, kdy jsem ani já nemohla v noci usnout a cítila jsem ten nepříjemný pocit, kdy si člověk nemůže nijak pomoci. Chci spát a ono to nejde.

Poslední silné dojmy jsem měla z dokumentu Brit Jensen *Peklíčko*. Boj s vlastním strachem a překonávání tohoto strachu. Dokument se znovu dotkl i mých vlastních pocitů a zkušeností.

Přenesla jsem se do doby, kdy jsem byla malá a čekali jsme doma na čerty s Mikulášem. Ten zvuk mě najednou úplně dostal. Vybavila jsem si přesné pocity, kdy jsem zničehonic uslyšela ten zastrašující zvuk řetězů a věděla jsem, že se přibližuje k našim dveřím. Byl to špatný strach, věděla jsem, že jsem byla hodná, a že mě čert neodnese, ale otevřít dveře a dát prostor slyšet naplno ten zvuk řetězů, nebylo nikdy příjemné.

Překonávání hranic, strachu, nebo třeba i předsudků, které jsem si sama bezdůvodně nastavila. To všechno mi letošní audiocafé dalo. Možnost zamyslet se sama nad sebou, nechat se pohltnout zvukem a začat vnímat svět zase trošku z jiné perspektivy. Vnímat to, jak je zvuk opravdu všude kolem nás, to, jak může být zvuk radostný, ale stejně tak i bolestivý. Uvědomit si, jaké štěstí mám, že zvuk slyším, vnímám a cítím.